EMILIA STARCZYK 249005

SPRAWOZDANIE Z ZADAŃ 5,6,7

SCR - SYSTEMY OPERACYJNE

MGR INŻ. ARKADIUSZ MIELCZAREK 17.11.2020

Zadanie 5

Czytając dokumentację polecenia strace na Linuxie zwróciłam uwagę na kilka poszczególnych funkcji:

1) Strace -i polecenie

Polecenie to wyświetla wskaźnik na daną instrukcję przed każdym wypisanym poleceniem systemowym.

2) Strace – o name polecenie

Polecenie pozwala na wysłanie wszystkich informacji, które zostałyby wyświetlone w terminalu, do pliku o nazwie które wpiszemy w argument *name*.

3) Strace -r polecenie

Polecenie to wyświetla różnicę czasową między kolejnymi wywołaniami systemowymi.

4) Strace -t polecenie

Polecenie to pozwala wyświetlić przed każdym wywołaniem informacje o czasie wywołania.

5) Strace -T polecenie

Polecenie pokazuje czas spędzony na danym wywołaniu systemowym od początku jego uruchomienia do zakończenia.

6) Strace -c polecenie

Polecenie pozwala na wyświetlenie sumarycznych informacji w tabeli przy zakończeniu działania programu.

7) Strace -e trace=open polecenie

Polecenie to ogranicza ilość wynikowych informacji. Wyświetlane są tylko logi, które ograniczają się do jednego polecenia – open(). Zamiast open możemy wpisać kilka innych opcji, przykładowo:

- close,
- read,
- write,
- unlink,
- stat,
- signal.

Aby wyświetlać logi zawierające kilka różnych poleceń wpisujemy je po przecinku: -e trace=open,read....

8) Strace -s sort_by polecenie

Polecenie pozwala na posortowanie informacji uzyskanych z samego polecenia strace.

Pod sort by możemy podstawić kilka rzeczy, przykładowo:

- time,
- max-time,
- min-time,
- calls,
- erros,
- name.

Automatycznie ustawioną opcją jest time.

9) Sudo strace -p pid

Polecenie pozwala na śledzenie kolejnych wywołań związanych z procesem o numerze PID podanym w argumencie pid.

Zadanie 6

Zadanie 6 składało się z 4 podpunktów, które wykonywałam osobno.

Przeanalizuj wykonanie programu wyświetlającego napis Hello world na ekranie.
 Aby wykonać to polecenie utworzyłam program zadanie6.c i skompilowałam. Uruchomiłam program z poleceniem strace -o zad6_out1./zadanie6. Na czerwono dopisałam komentarze do odpowiednich fragmentów.

```
Oto zawartość pliku zad6_out1:
execve("./zadanie6", ["./zadanie6"], 0x7fffe81c1750 /* 48 vars */) = 0 uruchomienie programu
brk(NULL) = 0x56478a2fb000 zapytanie o miejsce zakończenia stosu pamięci – związane z malloc()
arch prctl(0x3001 /* ARCH ??? */, 0x7ffe97ed6020) = -1 EINVAL (Zly argument) ustawienie architektury
procesu/watku
access("/etc/ld.so.preload", R OK) = -1 ENOENT (Nie ma takiego pliku ani katalogu) próba dostania się do
biblioteki współdzielonej o podanej ścieżce i sprawdzenie czy jest pozwolenie do czytania. W_OK - pisanie X_OK
openat(AT_FDCWD, "/etc/ld.so.cache", O_RDONLY|O_CLOEXEC) = 3 otwórz cache o ścieżce z argumentu
drugiego na miejscu AT FDCWD z parametrami z argumentu 3, zwraca numer file deskryptora
fstat(3, {st_mode=S_IFREG|0644, st_size=75219, ...}) = 0 zebranie statystyk o pliku określonym file descriptorem
mmap(NULL, 75219, PROT READ, MAP PRIVATE, 3, 0) = 0x7fd635146000
close(3)
                   = 0 zamknięcie
openat(AT_FDCWD, "/lib/x86_64-linux-gnu/libc.so.6", O_RDONLY|O_CLOEXEC) = 3 otworzenie biblioteki języka c
zawartości
deskryptorów plików zwraca liczbę bajtów z fd od początku pliku
pread64(3, "\4\0\0\0\24\0\0\0\3\0\0\GNU\0\363\377?\332\200\270\27\304d\245n\355Y\377\t\334"..., 68,
880) = 68
fstat(3, {st mode=S IFREG|0755, st size=2029224, ...}) = 0
mmap(NULL, 8192, PROT_READ|PROT_WRITE, MAP_PRIVATE|MAP_ANONYMOUS, -1, 0) = 0x7fd635144000
pread64(3, "\4\0\0\0\24\0\0\0\3\0\0\GNU\0\363\377?\332\200\270\27\304d\245n\355Y\377\t\334"..., 68,
mmap(NULL, 2036952, PROT READ, MAP PRIVATE | MAP DENYWRITE, 3, 0) = 0x7fd634f52000 mapowanie
funkcji do pamięci programu
mprotect(0x7fd634f77000, 1847296, PROT NONE) = 0
mmap(0x7fd634f77000, 1540096, PROT READ|PROT EXEC, MAP PRIVATE|MAP FIXED|MAP DENYWRITE, 3,
0x25000) = 0x7fd634f77000
mmap(0x7fd6350ef000, 303104, PROT READ, MAP PRIVATE | MAP FIXED | MAP DENYWRITE, 3, 0x19d000) =
0x7fd6350ef000
mmap(0x7fd63513a000, 24576, PROT_READ|PROT_WRITE, MAP_PRIVATE|MAP_FIXED|MAP_DENYWRITE, 3,
0x1e7000) = 0x7fd63513a000
mmap(0x7fd635140000, 13528, PROT READ|PROT WRITE, MAP PRIVATE|MAP FIXED|MAP ANONYMOUS, -1,
0) = 0x7fd635140000
                   = 0
close(3)
arch prctl(ARCH SET FS, 0x7fd635145540) = 0
mprotect(0x7fd63513a000, 12288, PROT READ) = 0
mprotect(0x564788fff000, 4096, PROT_READ) = 0
mprotect(0x7fd635186000, 4096, PROT READ) = 0
munmap(0x7fd635146000, 75219)
                               = 0
fstat(1, {st_mode=S_IFCHR|0620, st_rdev=makedev(0x88, 0), ...}) = 0 sprawdzenie informacji wyjścia programu –
tutaj o terminalu
brk(NULL)
                     = 0x56478a2fb000 zapytanie o miejsce zakończenia stosu pamięci – malloc()
brk(0x56478a31c000)
                         = 0x56478a31c000
```

= 11 polecenie wypisania, które w programie napisane jest jako printf.

write(1, "Hello world", 11)

```
exit_group(0) = ? zakończenie działania
+++ exited with 0 +++
```

Całe wykonanie programu to tak naprawdę ostatnie linijki wyrzucone przez polecenie strace. write(1, "Hello world", 11) = 11 Wypisanie 11 znaków na terminal(file descriptor 1)

 Wykorzystaj program strace do znalezienia wszystkich plików konfiguracyjnych, jakie powłoka próbuje odczytać przy starcie.

Poleceniem *strace -e trace=read* wyświetliłam wszystkie pliki jakie powłoka odczytuje przy rozpoczynaniu jej pracy.

Następnie przeanalizowałam je i uznałam, że pliki .bashrc plikami konfiguracyjnymi basha. Zatem wykonałam odpowiednie grupowanie i uzyskałam poniższe wyniki:

```
emilia@emilia-virtual-machine:~/Pulpit/SCR2/LAB3$ strace -o zad6_2out -e trace=read bash
emilia@emilia-virtual-machine:~/Pulpit/SCR2/LAB3$ cat zad6_2out | grep -E 'bashrc'
read(3, "# System-wide .bashrc file for i"..., 2319) = 2319
read(3, "# ~/.bashrc: executed by bash(1)"..., 3771) = 3771
```

Sprawdź, czy plik edytowany w programie pico jest stale otwarty.

Aby dokonać sprawdzenia wykonałam polecenie *strace -o zad6_3out pico nowyplik*. W programie pico zapisałam kilka linijek do pliku, zapisałam sam plik i zamknęłam program. Następnie wybrałam wszystkie linie z pliku zad6_3out, które zawierają słowo *nowyplik*. Na poniższym zdjęciu przedstawione są rezultaty tego grupowania zawartości pliku.

```
a@emilia-virtual-machine:~/Pulpit/SCR2/LAB3$ strace -o zad6 3out pico nowyplik
 milia@emilia-virtual-machine:~/Pulpit/SCR2/LAB3$ cat zad6_3out | grep nowyplik:
execve("/usr/bin/pico", ["pico", "
                                            "], 0x7ffc93dfaf48 /* 48 vars */) = 0
stat("
               ", {st_mode=S_IFREG|0664, st_size=34, ...}) = 0
stat("./.
stat("./.
                  .swp", 0x7ffdcb9bd230) = -1 ENOENT (Nie ma takiego pliku ani katalogu)
                      ", 0x7ffdcb9bd110) = -1 ENOENT (Nie ma takiego pliku ani katalogu)
                              .swp", O_WRONLY|O_CREAT|O_EXCL|O_APPEND, 0666) = 3
openat(AT FDCWD,
                 {st_mode=S_IFREG|0664, st_size=34, ...}) = 0
stat("
stat("/home/emilia/Pulpit/SCR2/LAB3/
                                              ", {st_mode=S_IFREG|0664, st_size=34, ...}) = 0
stat("/home/emilia/Pulpit/SCR2/LAB3/
                                                {st_mode=S_IFREG|0664, st_size=34, ...}) = 0
openat(AT_FDCWD, "/home/emilia/Pulpit/SCR2/LAB3/
                                                          k'', O_RDONLY) = 3
access("
                  , W_OK)
              ", {st_mode=S_IFREG|0664, st_size=34, ...}) = 0
stat("
stat("
               , {st_mode=S_IFREG|0664, st_size=34, ...}) = 0
stat("./.
                  .swp", {st_mode=S_IFREG|0664, st_size=1024, ...}) = 0
unlink("./.
                    .swp")
openat(AT_FDCWD, "./.
                              .swp", O_WRONLY|O_CREAT|O_EXCL|O_APPEND, 0666) = 3
stat("
              ", {st_mode=S_IFREG|0664, st_size=34, ...}) = 0
stat("/home/emilia/Pulpit/SCR2/LAB3/
stat("nowyplik". {st mode c recently
                 {st_mode=S_IFREG|0664, st_size=34, ...}) = 0
                                              k", {st_mode=S_IFREG|0664, st_size=34, ...}) = 0
              k", {st_mode=S_IFREG|0664, st_size=34, ...}) = 0
                           ", O_WRONLY|O_CREAT|O_TRUNC, 0666) = 3
openat(AT_FDCWD,
stat("
                 {st_mode=S_IFREG|0664, st_size=40, ...}) = 0
unlink("./.
                    .swp")
emilia@emilia-virtual-machine:~/Pulpit/SCR2/LAB3$
```

Plik nie jest stale otwarty. Program korzysta z plików .swp – czyli plików wirtualnej pamięci i to na nich dokonuje zmian. Jako pierwszy zostaje otworzony plik .swp. Jest on potem zamykany i otwierany kilkukrotnie, co przedstawione jest na zdjęciu poniżej.

Oryginalny plik otwierany jest na początku tylko do odczytu, ale potem również jest zamykany. Na końcu otworzony jest do zapisu, przepisywana jest zawartość i odłączany jest plik pamięci wirtualnej.

Odczytaj, jakie file deskryptory posiada uruchomiona aplikacja wyświetlająca napis Hello World na ekranie.
 Aby wykonać zadanie napisałam program zadanie6_2.c i użyłam polecenia strace -o output3 -e trace=desc ./zadanie6_2, aby wyświetlić wszystkie funkcje związane z file deskryptorami. Poniżej przedstawione są wyniki powyższego wywołania.

```
penat(AT_FDCWD, "/etc/ld.so.cache", O_RDONLY|O_CLOEXEC) = 3
2 fstat(3, {st_mode=5_IFRE0|0644, st_size=75219, ...}) = 0
3 mmap(NULL, 75219, PROT_READ, MAP_PRIVATE, 3, 0) = 0x7f40cb6a4000
4 close(3) = 0
  5 openat(AT_FDCWD, "/lib/x86_64-linux-gnu/libc.so.6", O_RDONLY|O_CLOEXEC) = 3
 20 close(3)
22 tristat(1, {st_mode=S_IFCHR|0620, st_rdev=makdev(0x88, 0), ...}) = 0
22 write(1, "M\303\263j pid: 4817\n", 15) = 15
23 write(1, "Hello\n", 6) = 6
24 write(1, "Hello\n", 6) = 6
25 write(1, "Hello\n", 6) = 6
                "Hello\n", 6)
"Hello\n", 6)
"Hello\n", 6)
"Hello\n", 6)
"Hello\n", 6)
26 write(1,
27 write(1,
28 write(1,
 29 write(1.
                                                          = 6
                "Hello\n", 6)
"Hello\n", 6)
 30 write(1,
31 write(1,
32 write(1, "Hello\n", 6)
33 write(1, "Hello\n", 6)
34 write(1, "Hello\n", 6)
35 write(1, "Hello\n", 6)
35 write(1, "Hello\n", 6)
36 write(1, "Hello\n", 6)
37 write(1, "Hello\n",
```

Jak możemy zauważyć używany jest file deskryptor numer 1 oraz 3. Pierwszy z nich używany jest do wypisywania napisu na terminal za pomocą funkcji write. Funkcja openat() zwraca numer drugiego file deskryptora. Oprócz nich istnieją jeszcze dwa file deskryptory: 0 raz 2. File deskryptor numer 0 jest swego rodzaju uchwytem do standardowego wejścia, którym w tym programie jest terminal. File deskryptor numer 2 jest uchwytem do standardowego wyjścia errorów, którym w tym programie jest terminal.

Zadanie 7

Zadanie 7 polegało na znalezieniu błędu w programie *program.c* i określeniu jaki sygnał zabił program. Dodatkowo należało określić czas wykonania poszczególnych elementów programu za pomocą funkcji strace. Przepisałam ten program i nazwałam go *zadanie7.c.*

Następnie uruchomiłam go z komendą *strace -o zad7_out ./zadanie7*. Już w samym bashu uzyskaliśmy informację, co zadziało się z programem: nastąpiło naruszenie ochrony pamięci.

Poniżej znajduje się zawartość pliku zad7 out:

```
execve("./zadanie7", ["./zadanie7"], 0x7ffed428bfe0 /* 48 vars */) = 0
                    = 0x55c7024a2000
brk(NULL)
arch prctl(0x3001 /* ARCH ??? */, 0x7ffc0dab2f90) = -1 EINVAL (Zly argument)
access("/etc/ld.so.preload", R OK) = -1 ENOENT (Nie ma takiego pliku ani katalogu)
openat(AT FDCWD, "/etc/ld.so.cache", O RDONLY|O CLOEXEC) = 3
fstat(3, {st mode=S IFREG | 0644, st size=75219, ...}) = 0
mmap(NULL, 75219, PROT READ, MAP PRIVATE, 3, 0) = 0x7f9db3c6f000
close(3)
                  = 0
openat(AT FDCWD, "/lib/x86 64-linux-gnu/libc.so.6", O RDONLY|O CLOEXEC) = 3
read(3, "\177ELF\2\1\1\3\0\0\0\0\0\0\0\\0\0\1\0\0\360q\2\0\0\0\0\0\0"..., 832) = 832
pread64(3, "\4\0\0\0\24\0\0\0\3\0\0\0GNU\0\363\377?\332\200\27\\304d\245n\355Y\377\t\334"..., 68,
880) = 68
fstat(3, {st mode=S IFREG|0755, st size=2029224, ...}) = 0
mmap(NULL, 8192, PROT READ|PROT WRITE, MAP PRIVATE|MAP ANONYMOUS, -1, 0) = 0x7f9db3c6d000
pread64(3, "\4\0\0\0\24\0\0\0\3\0\0\0GNU\0\363\377?\332\200\270\27\304d\245n\355Y\377\t\334"..., 68,
880) = 68
mmap(NULL, 2036952, PROT READ, MAP PRIVATE | MAP DENYWRITE, 3, 0) = 0x7f9db3a7b000
mprotect(0x7f9db3aa0000, 1847296, PROT_NONE) = 0
mmap(0x7f9db3aa0000, 1540096, PROT_READ|PROT_EXEC, MAP_PRIVATE|MAP_FIXED|MAP_DENYWRITE, 3,
0x25000) = 0x7f9db3aa0000
mmap(0x7f9db3c18000, 303104, PROT READ, MAP PRIVATE|MAP FIXED|MAP DENYWRITE, 3, 0x19d000) =
0x7f9db3c18000
mmap(0x7f9db3c63000, 24576, PROT_READ|PROT_WRITE, MAP_PRIVATE|MAP_FIXED|MAP_DENYWRITE, 3,
0x1e7000) = 0x7f9db3c63000
mmap(0x7f9db3c69000, 13528, PROT READ|PROT WRITE, MAP PRIVATE|MAP FIXED|MAP ANONYMOUS, -1,
0) = 0x7f9db3c69000
close(3)
                  = 0
arch prctl(ARCH SET FS, 0x7f9db3c6e540) = 0
mprotect(0x7f9db3c63000, 12288, PROT READ) = 0
mprotect(0x55c700db4000, 4096, PROT READ) = 0
```

```
mprotect(0x7f9db3caf000, 4096, PROT READ) = 0
munmap(0x7f9db3c6f000, 75219)
          = 0
fstat(1, {st mode=S IFCHR|0620, st rdev=makedev(0x88, 0x2), ...}) = 0
brk(NULL)
       = 0x55c7024a2000
brk(0x55c7024c3000)
        = 0x55c7024c3000
write(1, "Witajcie moi mili ...\0\0\1\33\3;@\0\0\0"..., 1024) = 1024
--- SIGSEGV {si signo=SIGSEGV, si code=SEGV MAPERR, si addr=0x55c700db6000} ---
+++ killed by SIGSEGV (core dumped) +++
```

Istotne są dla nas ostatnie dwie linijki tego pliku. Zawierają one informację, jaki sygnał zabił program. Był to sygnał SIGSEGV – naruszenie pamięci. Spowodowane jest to pętlą for, która nie ma ograniczenia. Przez to już w kolejnym wywołaniu pętli - już poza ilością elementów zadeklarowanych w tablicy napis – spowodujemy błąd w dostępie do pamięci i zostanie wysłany sygnał do programu, aby go unicestwić.

Korzystając z polecenia strace możemy również określić czasy wykonania poszczególnych procedur programu. Uzyskujemy to przez komendę strace -T i przy każdym wywołaniu wypisanym przez strace, zapisane są czasy wykonania od początku do końca tej linijki.

```
execve("./zadanie7", ["./zadanie7"], 0x7fff12c5b258 /* 48 vars */) = 0 <0.000435>
brk(NULL)
                = 0x563136be8000 < 0.000111>
arch prctl(0x3001 /* ARCH ??? */, 0x7ffe817f7440) = -1 EINVAL (Zły argument) <0.000121>
access("/etc/ld.so.preload", R_OK)
                      = -1 ENOENT (Nie ma takiego pliku ani katalogu) <0.000141>
openat(AT_FDCWD, "/etc/ld.so.cache", O_RDONLY|O_CLOEXEC) = 3 <0.000131>
fstat(3, {st mode=S IFREG | 0644, st size=75219, ...}) = 0 < 0.000123>
mmap(NULL, 75219, PROT_READ, MAP_PRIVATE, 3, 0) = 0x7f3c7412d000 <0.000128>
close(3)
               = 0 < 0.000103 >
openat(AT_FDCWD, "/lib/x86_64-linux-gnu/libc.so.6", O_RDONLY|O_CLOEXEC) = 3 <0.000089>
pread64(3, "\4\0\0\0\24\0\0\0\3\0\0\0GNU\0\363\377?\332\200\270\27\304d\245n\355Y\377\t\334"..., 68,
880) = 68 < 0.000064 >
fstat(3, {st mode=S IFREG | 0755, st size=2029224, ...}) = 0 < 0.000102>
mmap(NULL, 8192, PROT READ|PROT WRITE, MAP PRIVATE|MAP ANONYMOUS, -1, 0) = 0x7f3c7412b000
<0.000078>
```

```
pread64(3, "\4\0\0\0\24\0\0\0\3\0\0\GNU\0\363\377?\332\200\270\27\304d\245n\355Y\377\t\334"..., 68, 880)
= 68 < 0.000785 >
mmap(NULL, 2036952, PROT READ, MAP PRIVATE | MAP DENYWRITE, 3, 0) = 0x7f3c73f39000 < 0.000095>
mprotect(0x7f3c73f5e000, 1847296, PROT NONE) = 0 < 0.000110>
mmap(0x7f3c73f5e000, 1540096, PROT_READ|PROT_EXEC, MAP_PRIVATE|MAP_FIXED|MAP_DENYWRITE, 3,
0x25000) = 0x7f3c73f5e000 < 0.000125 >
mmap(0x7f3c740d6000, 303104, PROT READ, MAP PRIVATE | MAP FIXED | MAP DENYWRITE, 3, 0x19d000) =
0x7f3c740d6000 <0.000070>
mmap(0x7f3c74121000, 24576, PROT READ|PROT WRITE, MAP PRIVATE|MAP FIXED|MAP DENYWRITE, 3,
0x1e7000) = 0x7f3c74121000 < 0.000097 >
mmap(0x7f3c74127000, 13528, PROT_READ|PROT_WRITE, MAP_PRIVATE|MAP_FIXED|MAP_ANONYMOUS, -1, 0) =
0x7f3c74127000 < 0.000075>
close(3)
             = 0 < 0.000090>
arch prctl(ARCH SET FS, 0x7f3c7412c540) = 0 < 0.000063 >
mprotect(0x7f3c74121000, 12288, PROT READ) = 0 < 0.000082>
mprotect(0x563136853000, 4096, PROT READ) = 0 < 0.000081 >
mprotect(0x7f3c7416d000, 4096, PROT READ) = 0 < 0.000081>
munmap(0x7f3c7412d000, 75219)
                     = 0 < 0.000076 >
fstat(1, {st_mode=S_IFCHR|0620, st_rdev=makedev(0x88, 0), ...}) = 0 < 0.000064>
              = 0x563136be8000 < 0.000063 >
brk(NULL)
brk(0x563136c09000)
                 = 0x563136c09000 <0.000106>
write(1, "Witajcie moi mili ... \0 \0 \1 \3 \3; @ \0 \0 \0 ..., 1024) = 1024 < 0.000081 > 0.000081
--- SIGSEGV {si signo=SIGSEGV, si code=SEGV MAPERR, si addr=0x563136855000} ---
+++ killed by SIGSEGV (core dumped) +++
```